

یادداشت

محسن گروسی

کارشناس فوتبال

باید به جوانان اعتماد کرد

مربی‌ان، چه در رده ملی و چه در باشگاه‌ها، آن قدر درگیر نتیجه هستند که کمتر حاضر می‌شوند به بازیکنان جوان اعتماد کنند و فرصت بازی در سطح بالا را در اختیارشان قرار دهند. حاصل چنین رویکردی، نسلی از بازیکنان مستعدی است که بسیاری از آنها پیش از آنکه فرصت شکوفایی پیدا کنند، از چرخه فوتبال حرفه‌ای کنار می‌روند.

سرمربی تیم ملی، سابقه قهرمانی در لیگ برتر را در کارنامه دارد، اما حضور او روی نیمکت تیم ملی تاکنون نتوانسته موفقیت چشمگیری برای فوتبال ایران به همراه داشته باشد و تغییر مثبتی که بتواند در نتیجه‌گیری تیم ملی نمود پیدا کند، به وجود نیاورده است. در چنین شرایطی، فرصت دادن به بازیکنان جوان می‌توانست یکی از راه‌های ساختن آینده تیم ملی باشد؛ به‌خصوص در روزهایی که تیم ملی به پشتوانه‌ای تازه و نسلی جدید نیاز دارد.

فیفا‌ی‌ها فقط برای آماده‌سازی تیم اصلی نیستند. این اردوها می‌توانند فرصتی برای میدان دادن به بازیکنان جوان باشند تا تجربه حضور در کنار بازیکنان بزرگ و بازی در سطح ملی را به دست آورند. حتی اگر تیم ملی با ترکیبی جوان‌تر در جام ملت‌های آسیا به نتیجه مطلوب نرسد، تجربه‌ای که این بازیکنان به دست می‌آورند، می‌تواند سرمایه‌ای برای سال‌های آینده باشد. فوتبال برای ساختن آینده، به صبر نیاز دارد؛ چیزی که سال‌هاست کمتر در فوتبال ایران دیده می‌شود.

نتیجه‌گرایی به چالشی مشترک برای تیم ملی، تیم امید و باشگاه‌ها تبدیل شده است. باشگاه‌ها، مربیان، مدیران و حتی هواداران باید بپذیرند که ساختن یک تیم قدرتمند، زمانی می‌برد و بدون میدان دادن به جوانان امکان‌پذیر نیست.

از سوی دیگر، حضور در میادین بین‌المللی نیز به چالش جدی فوتبال ایران تبدیل شده است. امکانات و بودجه، زمانی ارزش دارند که برنامه‌ریزی و شیوه استفاده درست از آنها وجود داشته باشد. پس از هر ناکامی، جلسات آسیب‌شناسی برگزار می‌شود، اما بسیاری از این جلسات خروجی مشخصی ندارند و همان مشکلات در سال‌های بعد تکرار می‌شوند. فشردگی مسابقات فقط مختص فوتبال ایران نیست. لیگ‌های معتبر دنیا نیز برنامه فشرده‌ای دارند، اما تفاوت در این است که برنامه مسابقات از ماه‌ها قبل مشخص است و باشگاه‌ها می‌دانند چه زمانی باید بازی کنند و چه زمانی فرصت آماده‌سازی دارند. در ایران اما تصمیمات لحظه‌ای و تغییرات مداوم برنامه، تیم‌ها و بازیکنان را با مشکلات زیادی روبرو می‌کند. یک بازیکن در طول فصل چند بار می‌تواند بدنسازی را از ابتدا آغاز کند؟

فوتبال زمانی پیشرفت می‌کند که هدف، تنها درآمدزایی و کسب نتیجه کوتاه‌مدت نباشد. اگر قرار است فوتبال ایران آینده‌ای روشن داشته باشد، باید برای جوانان فرصت ساخت، به آنها اعتماد کرد و اجازه داد نسل تازه فوتبال ایران، در میدان تجربه ببیند و از برای روزهای بزرگ آماده شوند.

ذره‌بین

آنالیز عملکرد مدعیان آسیایی در فیفا‌ی سپتامبر ۲۰۲۴

جام ملت‌ها سخت‌تر می‌شود

گروه ورزشی/ پنجره سپتامبر بازی‌های ملی برای تیم‌های آسیایی در شرایطی دنبال شد که تیم ملی ایران با دو شکست برابر ازبکستان و روسیه، نتوانست نتایج مطلوبی به دست آورد. این نتایج در شرایطی رقم خورد که بسیاری از رقبای آسیایی ایران نیز در این پنجره به میدان رفتند و برخی از آنها نتوانستند عملکرد قابل توجهی به ثبت برسانند.

ژاپن یکی از موفق‌ترین تیم‌های آسیایی در این فیفادو بود. شاگردان هاجیمه موریاسو ابتدا با نتیجه ۳ بر یک اروگوئه را شکست دادند و در دومین دیدار نیز مقابل ونزوئلا به برتری ۲ بر یک رسیدند. دو پیروزی برابر تیم‌های آمریکای جنوبی، نشان داد ژاپن همچنان در سطح بالایی قرار دارد و برای ادامه مسیر آماده‌سازی، مسابقات دشواری را پشت سر می‌گذارد.

کره جنوبی شروع قدرتمندی داشت و با سه گل اکوادور را شکست داد، اما در دومین مسابقه با نتیجه سنگین ۴ بر یک برابر اروگوئه مغلوب شد. این نتایج نشان می‌دهد که با وجود برخورداری از توانایی فنی بالا، هنوز برای رسیدن به ثبات در عملکرد خود با چالش‌هایی مواجه است. استرالیا نیز دو دیدار مهم برابر برزیل برگزار کرد و با وجود عدم پیروزی مقابل شاگردان آتچولونی، نمایش قابل توجهی داشت. این تیم در مسابقه اول تا دقیق پایانی از برزیل پیش بود و در نهایت به تساوی یک-یک رسید. در بازی دوم نیز استرالیا ابتدا ۲ بر یک برتری داشت، اما در ادامه چهار گل دریافت کرد و شکست خورد. این دو مسابقه، محک مهمی برای تیمی بود که در جمع مدعیان فوتبال قرار دارد. در دیگر دیدارها، چین پس از پیروزی ۳ بر صفر برابر مالدیو، با سه گل مقابل نیوزیلند شکست خورد. سوئیه نیز برابر اردن به تساوی یک-یک رسید و قریزستان با پنج گل مالدیو را شکست داد. آنالیز فنی نتایج این پنجره نشان می‌دهد تیم‌های آسیایی در مسیر آماده‌سازی، به دنبال محک خوردن برابر حریفان متفاد و افزایش تجربه بین‌المللی هستند. در این میان، دو شکست ایران بیش از هر چیز اهمیت ادامه روند آماده‌سازی، برگزاری دیدارهای باکیفیت و رسیدن به ثبات فنی را برجسته می‌کند؛ مسأله‌ای که با نزدیک شدن به مسابقات رسمی، اهمیت بیشتری خواهد داشت.

«ایران» **عملکرد تیم ملی فوتبال** در آستانه رقابت‌های جام ملت‌های آسیا را بررسی می‌کند

هنوز برای تغییر دیر نیست

وجود داشت. انتظار می‌رفت پس از پایان جام جهانی، تیم ملی وارد مرحله‌ای تازه شود؛ مرحله‌ای که در آن جوان‌گرایی هدفمند، تغییر در ساختار بازی، افزایش سرعت انتقال توپ، اصلاح نحوه دفاع کردن و ایجاد تنوع در فاز هجومی، ۲ بر صفر مقابل روسیه، بار دیگر پرسش‌هایی

جدی درباره مسیر فنی تیم ملی و میزان تغییراتی که قرار بود پس از جام جهانی اتفاق بیفتد، مطرح کرده است؛ پرسش‌هایی که هواداران فوتبال انتظار دارند سرمربی تیم ملی درباره آنها به شکلی شفاف و قانع‌کننده توضیح دهد.

ناکامی تیم ملی در بازی‌های دوستانه شاید از نگاه برخی کارشناسان اتفاقی طبیعی در مسیر آماده‌سازی یک تیم تلقی شود، اما آنچه بیش از نتیجه این دو مسابقه نگران‌کننده به نظر می‌رسد، تداوم همان الگوهایی است که پیش از جام جهانی نیز درباره آنها بحث‌های فراوانی

جدید متکی است؛ ترکیبی که اگر قرار باشد در جام ملت‌های آسیا به اهداف مورد نظر دست پیدا کند، باید خیلی زودتر از اینها صاحب هویت مشخص و نقش‌های روشن شود.

در بخش تاکتیکی نیز یکی از مهم‌ترین ایرادهای تیم ملی، فاصله میان خطوط و دشواری در کنترل بخشی از برنامه فنی تیم باشد. ولی در جریان دو بازی اخیر نشانه‌های روشنی از یک تحول بنیادین دیده نشد تا میزان نگرانی درباره آینده این تیم برای چندمین بار در دوره مربیگری امیر قلعه‌نویی افزایش پیدا کند.

ترکیب ایران برابر ازبکستان نیز نشان داد که تجربه همچنان سهم قابل‌توجهی در تصمیم‌های کادر فنی دارد. حضور بازیکنانی مانند احسان حاج‌صفی، سعید عزت‌اللهی، علیرضا بیرانوند و مهدی طارمی در ترکیب اصلی، در کنار استفاده از نفرات جوان‌تر، نشان می‌دهد که قلعه‌نویی همچنان به ترکیبی میان نسل قدیم و نسل

مصدومیت، افت قرم با افزایش سن آنها می‌تواند برنامه تیم ملی را با مسأله جدی مواجه کند. از سوی دیگر، جوان‌گرایی نباید به معنای کنار گذاشتن ناگهانی بازیکنان باتجربه باشد. مسأله، ایجاد رقابت سالم و ساختن نسلی است که بتواند در کنار بازیکنان باتجربه، مسئولیت بیشتری برعهده بگیرد. تیم ملی برای آینده به بازیکنانی نیاز دارد که در مسابقات بزرگ، تصمیم‌گیری سریع، پرس مؤثر، بازی بدون توپ و انتقال سریع از دفاع به حمله را تجربه کرده باشند.

در این بین، یکی از چالش‌های مهم تیم ملی به مدیریت فضای انتقادی بازمی‌گردد. قلعه‌نویی همچنان در برابر شنیدن بخشی از انتقادهای فنی مقاومت نشان می‌دهد؛ در حالی که تیم ملی بیش از هر زمان دیگری به گفت‌وگو فنی، پذیرش نقد و بازیگری در تصمیم‌ها نیاز دارد. آماده‌تر، منسجم‌تر و قابل پیش‌بینی‌تر از امروز باشد.

باید، یعنی آسیا، دستش خالی مانده است.» به اعتقاد این کارشناس، یکی از مهم‌ترین نشانه‌های این وضعیت، کمبود بازیکنان جوانی است که بتوانند در سطح بین‌المللی تأثیرگذار باشند. علی موسوی در این باره می‌گوید: «ما بازیکن جوان تعیین‌کننده در سطح بین‌المللی نداریم. شاید بازیکنان ما مثل رونالدو راه بروند یا به سبک مسی رفتار کنند، اما همه این رفتارها در فضای مجازی است، نه در زمین که بتوانند در سطح آسیا برای تیم ملی فوتبال تعیین‌کننده باشند.» موسوی با اشاره به فاصله زمانی کوتاه تا جام ملت‌های آسیا، شرایط فوتبال ایران را نگران‌کننده توصیف می‌کند و می‌گوید: «این شرایط، آن هم ۹۷ روز مانده به جام ملت‌های آسیا، از مسأله خطرناک هم گذشته است. در واقع فوتبال ایران چیزی ناکشته به بخواده در دو کند. زمانی ایران جزو سه تیم اول آسیا بود، اما حالا سال‌هاست که افت شدیدی کرده، چرا که این سال‌ها فوتبال ایران غرق

در حاشیه شده است. تیم‌های بزرگی مثل بارسلونا، رئال و تیم‌های بزرگ دنیا بدون حاشیه کار می‌کنند، اما فوتبال ایران را حاشیه گرفته است.» از نگاه علی موسوی، ضعف در پرورش بازیکنان جوان باعث شده تیم ملی نیز در آستانه یک تورنمنت مهم با محدودیت جدی روبرو باشد. موسوی درباره سطح بازیکنان جوان در فوتبال ایران می‌گوید: «بازی بازیکنان جوان در لیگ برتر آن‌طور که باید دلچسب نیست و شاید جرقه باشند، به همین خاطر بازیکنان جوان فنی سطح بالا نداریم.» او ادامه می‌دهد: «ما با شرایطی که تیم ملی دارد نباید هیچ انتظاری از تیم ملی برای قهرمانی در جام ملت‌های آسیا داشته

مشکل فوتبال ایران تنها به تیم ملی بزرگسالان محدود نمی‌شود و ریشه آن را باید در سال‌هایی جست‌وجو کرد که مسیر پرورش بازیکنان جوان به درستی طی نشده است

منبع: فدراسیون فوتبال ایران

مهری رنجبر/ فوتبال ایران در سال‌های اخیر بیش از آنکه برای ساختن آینده برنامه داشته باشد، درگیر نتیجه‌گیری‌های مقطعی شده است؛ رویکردی که به اعتقاد علی موسوی، کارشناس فوتبال، حالا آثار خود را در تیم ملی و حتی ساختار فوتبال پایه نشان می‌دهد. ناکامی تیم ملی در دو بازی تدارکاتی برابر ازبکستان و روسیه، آن هم در شرایطی که ترکیب چندانی با ترکیب جام جهانی نداشته و تغییر محسوسی در مسیر جوانگرایی دیده نشد، از نگاه موسوی تنها یک اتفاق مقطعی نیست، بلکه نشانه‌ای از عقبگرد فوتبال ایران است؛ عقبگردی که ریشه آن را باید در سال‌های کم‌توجهی به بازیکن‌سازی جست‌وجو کرد.

توانند در جام جهانی به تیم ملی کمک کنند. اما حالا شرایط تیم ملی فوتبال به حدی وخیم شده که هم‌ردیف تیم‌های درجه دو و سه آسیا قرار گرفته است.» بازیکن پیشین تیم ملی فوتبال معتقد است، مشکل فوتبال ایران تنها به تیم ملی بزرگسالان محدود نمی‌شود و ریشه آن را باید در سال‌هایی جست‌وجو کرد که مسیر پرورش بازیکنان

توانند در جام جهانی به تیم ملی کمک کنند. اما حالا شرایط تیم ملی فوتبال به حدی وخیم شده که هم‌ردیف تیم‌های درجه دو و سه آسیا قرار گرفته است.» بازیکن پیشین تیم ملی فوتبال معتقد است، مشکل فوتبال ایران تنها به تیم ملی بزرگسالان محدود نمی‌شود و ریشه آن را باید در سال‌هایی جست‌وجو کرد که مسیر پرورش بازیکنان

حمید درخشان، بازیکن پیشین تیم ملی فوتبال در گفت‌وگو با «ایران»:

تیم ملی برای موفقیت برنامه‌واستراتژی نیاز دارد

بازیکنان نیست و باید در سطح تفکر فنی و تاکتیکی تغییر ایجاد شود.» او با اشاره به شکست تیم امید برابر کره‌شمالی و باخت تیم ملی مقابل روسیه، می‌گوید: «وقتی تیم امید ایران برابر کره‌شمالی است که به دلایل غیرفوتبالی هیچ بازی تدارکاتی ندارد، با نتیجه ۴ بر یک می‌بازد و تیم ملی مقابل روسیه که دو سال و اندی است از مسابقات رسمی محروم بوده و ستاره‌هایشان مدت‌هاست ندرم نبوده بودند، ۲ بر صفر نتیجه را واگذار می‌کند، مشخص است که در اندیشه و تفکرات فنی تیم مشکل وجود دارد.» این کارشناس فوتبال تأکید دارد، تغییر چند بازیکن برای حضور در جام ملت‌ها به تنهایی راه‌حل نیست؛ «وقتی صحبت از تغییر چند بازیکن برای یک تورنمنت

جدید هم می‌کنیم، این به معنای پاک کردن صورت مسأله است. در حالی که باید صحبت از فلسفه فوتبال، تاکتیک و استراتژی فوتبال و نتیجه گرفتن باشد.» درخشان همچنین از فاصله گرفتن فوتبال ایران از تحولات روز فوتبال انتقاد می‌کند و می‌گوید: «مدت‌هاست نه تغییر تفکرات را شاهد بوده‌ایم و نه علم فوتبالمان را به‌روز کرده‌ایم. به همین عنوان هم در حال درازدن هستیم. مدت‌هاست دیگر فوتبال زیبا

نمی‌بینیم.»

بازیکن پیشین تیم ملی فوتبال ایران معتقد است، کیفیت پایین بازی‌ها حتی موجب کاهش لذت هواداران شده است؛ «دیگر فوتبال دوست‌داری نیست، دیدن بازی و مسابقه تیم ملی لذت نمی‌برند و اگر در گوشه و کنار هم صحبت از ناراحتی شکست می‌شود، به خاطر عرقی است که هنوز به پرچم کشورشان دارند. واقعیت این است که هر علاقه‌مندی برایش مهم است گذشته برای تیم ملی فوتبال دو بازی دوستانه پنج گل خوردیم و یک گل زدیم که این نشان می‌دهد هم مشکل دفاعی داریم و هم در نتیجه می‌گیریم.» تیم ملی اکنون فرصت محدودی برای اصلاح شرایط پیش از جام ملت‌ها دارد. درخشان امیدوار است فدراسیون و کادر فنی از این فرصت استفاده کنند: «امیدوارم در فرصت باقی‌مانده تا جام ملت‌ها فدراسیون و کادر فنی چاره‌ای برای تغییرات ببندیشند؛ شاید بتوان آنجا چند مسابقه را برد.»

علی اصغر مدیرروستا، مهاجم پیشین تیم ملی فوتبال در گفت‌وگو با «ایران»:

کادرفنی تیم ملی شجاعت ایجاد تغییرات را ندارد

نتایج تکرار همان اشتباهات و عدم تغییر رویه فنی بود که در جام جهانی هم رخ داد.» بازیکن پیشین تیم ملی فوتبال همچنین معتقد است قدرت ریسک‌پذیری سرمربی تیم ملی پایین است: «بازیکنان ما کاملاً همان‌هایی هستند که طی ۱۰ تا ۱۵ سال گذشته برای تیم ملی فوتبال بازی می‌کردند و دیگر آن انگیزه لازم را ندارند. این فوتبال‌لیست‌ها شاداب نیستند، این نسل باید حدود سه تا چهار سال پیش از تیم ملی کنار گذاشته می‌شد. امیر قلعه‌نویی هم چون قدرت ریسک‌پذیری ندارد، از همان افراد استفاده می‌کند و مقابل روسیه هم پلن دفاع اتوبوسی را اجرا کرد که باز نتیجه نداد؛ ضمن اینکه کاره فنی او کسانی هستند که شجاعت لازم را ندارند و قدرت ریسک را به سرمرربی انتقال نمی‌دهند.»

نیست؛ بلکه می‌تواند ابزاری برای شناسایی و اصلاح اشتباهات پیش از رسیدن به مسابقات رسمی باشد. ادامه مقاومت در برابر نقد، اگر موجب شود مشکلات واقعی کمتر دیده یا شنیده شوند، می‌تواند سرنوشت تیم ملی را در مسیر جام ملت‌های آسیا به مخاطره بیندازد. جام ملت‌ها هنوز فرصت اصلاح را در اختیار تیم ملی قرار داده است. شکست برابر ازبکستان و روسیه، اگر به عنوان زنگ هشدار دیده شوند، می‌توانند آغاز یک بازنگری جدی باشند. امید به آینده زمانی معنا پیدا می‌کند که از گذشته درس گرفته شود. تیم ملی هنوز فرصت دارد، اما این زمان نباید صرف دفاع از تصمیم‌های گذشته شود؛ بلکه باید صرف ساختن تیمی شود که برای جام ملت‌های آسیا، از نظر فنی و ذهنی، آماده‌تر، منسجم‌تر و قابل پیش‌بینی‌تر از امروز باشد.

باشیم.» موسوی معتقد است، تغییر سرمربی به تنهایی نمی‌تواند مشکل فعلی فوتبال ایران را حل کند. او در این باره می‌گوید: «با شرایطی که تیم ملی فوتبال دارد، حتی اگر سرمربی تیم ملی عوض شود هم هیچ اتفاقی نمی‌افتد. چرا که حالا مشکل فوتبال ایران ناشتن بازیکنان است و به همین دلیل فوتبال ایران سیر نزولی را رد کرده و سقوط آزاد را تجربه می‌کند.»

موسوی در ادامه می‌گوید: «فدراسیون برای حل این چالش باید دلخوشی به نتایج مقطعی را کنار بگذارد و البته سرمایه‌گذاری روی بازیکنان پایه را مدنظر قرار دهد و سیستم داشته باشد. به هر حال این شرایط همه دانه‌های زنجیر متصل به هم هستند که در دنیا مورد توجه است و در فوتبال ایران هم باید این پروسه طی شود.»

او در ادامه به سرنوشت بازیکنان رده‌های پایه اشاره می‌کند و می‌گوید: «متأسفانه بازیکنان پایه بعد از بازی در تیم نوجوانان و جوانان محو می‌شوند یا در تیم امید در خوش‌بینانه‌ترین حالت تنها ۱۰ نفر از آن در مسیر قرار بگیرند و به تیم ملی برسند و از بقیه نام و نشانی نمی‌ماند. بنابراین مهم‌ترین نکته داشتن برنامه برای رفع این معضل است، وگرنه این چالش‌ها فوتبال ایران را می‌بلعد.» موسوی یکی از مشکلات فوتبال ایران را تغییر اولویت‌های بازیکنان می‌داند و می‌گوید: «متأسفانه حالا فوتبالیست‌ها پول را می‌بینند و هیچ کاری به بازی تکنیکی و نتیجه ندارند. در واقع از فوتبال حرفه‌ای تنها گرفتن پول کراف وجود دارد و خبری از تفکر حرفه‌ای نیست.»

مدیرروستا با اشاره به تغییر رویکرد فوتبال مدرن جهان، بر ضرورت تحول در سبک بازی تیم ملی تأکید می‌کند: «فوتبال امروز، فوتبال سرعت، پاسکاری و جابه‌جایی در زمین است. برای اینکه بتوانیم تمرکز حریف را بر هم بزنیم و در نقطه مقابل، توپ را در اختیار داشته باشیم تا بازی را بگردانیم، باید هم پرس کنیم و هم جابه‌جاشویم؛ اما متأسفانه بازیکنان ما فقط برای رفع تکلیف به توپ ضربه می‌زنند. البته این کار از پایه در فوتبال ایران درست نشده است و موفقیت‌هایمان مقطعی است. چه خوب بود فدراسیون از کشورهای چو کره جنوبی و ژاپن و حتی کشورهای صاحب سبک جهان الگوبرداری می‌کرد. ما استعداد‌های خوبی داریم، ولی نیاز به مدیرانی داریم که برنامه‌ریزی مدرنی داشته باشند. در حالی که اصلاً برای حیات‌زیسته کار روی پایه مهم نیست.»

کارشناس فوتبال معتقدند امیر قلعه‌نویی همچنان احساس می‌کند نسخه فوتبالی‌اش جواب می‌دهد، اما بازیکن پیشین تیم ملی درباره این رویکرد می‌گوید: «سال‌هاست این نسخه جواب نداده و نمی‌دانم چرا فدراسیون شجاعت پذیرش آن را ندارد و همان تصمیمی را که در خصوص تیم امید گرفت، اینجا حکم نمی‌کند. باز درود به حسین عبدی که وقتی نتیجه نگرفت، استفا داد و رفت. ولی بعضی از دوستان اعتقادی به این فرآیند ندارند و همچنان به فکر حفظ موقعیت خود هستند.»